

Zwolle, 23 juli 2018

Datum bijeenkomst: 11 juli 2018
Onderwerp: Derde werkplaats POV Systeemuitwerking Hoogwaterperspectief Overijsselse Vecht
Van: Jessica Stoker
Aanwezig: Dianne Laarman, Mirjam Groot Zwaaffink-Punt, Wouter Berkhout, Jacqueline Reinders, Tim de Weerd, Pieter Kroes, Bert Bijkerk, Pieter Jelle Damsté, Jeroen van de Scheer, Anoushka Reumers, Bart Visser, Jan-Arie van Berkum, Bert Rozendaal, Andreas van Rooijen, Hille Kraak, Barry Ros, Piet van Erp, Dick van Pijkeren, Bas Kolen, Elke Kunen, Albert Corporaal, Joanne Vinke, Wilfried Jansen Of Lorkeers, Roel Valkman, Maarten Spijker, Ellen Daamen, Lisette Groefsema, Aletta Lüchtenborg, Bert Kamerman, Steef Severijn.
Status: Concept

1. Doel van de bijeenkomst

- Kennisnemen van definitieve resultaten effectiviteit maatregelen en kosteneffectiviteit van de maatregelen(pakketten)
- Hoe kunnen we kansen voor het gebied verzilveren?

2. Presentatie Hydrologic

Maarten Spijker van Hydrologic heeft een presentatie gehouden over de definitieve rekenresultaten van de effectiviteit van de maatregelen. Het effect is weergegeven op de locatie van de maatregel en bij het ijkpunt bij Dalfsen. Ook is inzicht gegeven in de kosten/baten verhouding. De presentatie is als bijlage toegevoegd.

3. Interactieve werksessie “Hoe kunnen we kansen van het gebied verzilveren?”

In een geperfectioneerde koffiepauze (Open Space) zijn de deelnemers met elkaar in gesprek gegaan om kansen te benoemen en concreet te maken.

4. Terugkoppeling interactieve werksessie

Andreas van Rooijen (Gemeente Zwolle): Naast de in de POV beoordeelde maatregelen zijn er meer kansen: rond Zwolle spelen diverse ontwikkelingen die vanuit ruimtelijke kwaliteit en klimaatadaptatie meekoppelkansen bieden. Stedelijke ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit zijn hier kernbegrippen in. Met name “vechtpoort” is een belangrijke voorziene ontwikkeling.

De gemeente Zwolle wil gezamenlijk werken naar een goed voorstel voor bestuurders eind 2018.

Elke Kunen (Staatsbosbeheer): de onderbouwde effectiviteit in centimeters is de grootste trigger en biedt basis voor een sterk verhaal naar de omgeving gegeven de onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen. De periode tot december kan gebruikt worden om dit verhaal uit te bouwen: 'waarom is het echt nodig en waarom nu?'. Vervolgens kan daar besluitvorming op plaats vinden. Zet niet in op verdere technische verfijning, de resultaten tot nu toe tonen aan dat het effectief kan zijn. Gebruik de tijd om in te zetten waarom partijen het wel zouden moeten doen.

M03 heeft de grootste effectiviteit en een grote kostenonzekerheid. Schrijf deze maatregel niet bij voorbaat af, zeker de moeite waard om verder naar te kijken. Investeringskosten systeemmaatregelen: in hoeverre komen die overeen met droogtesituaties.

Partners van Ruimte voor de Vecht willen betrokken worden in het vervolg en de uitwerking.

Jan-Arie van Berkum (Gemeente Hardenberg): De gepresenteerde informatie bevat een aantal aannames; de locatie van de overstroombare laagtes roept veel vragen op. Zo zijn vlekken op plaatsen waar een woonwijk is gebouwd is moeilijk uit te leggen. Met dit uitwerkingsniveau zijn bestuurders niet goed te informeren / in staat keuzes te maken.

Het verbeteren van de sponswerking is lange termijnwerk; hier werken waterschappen (en gemeentes) sowieso naar toe. De resultaten van maatregelen landen in een volgende toetsronde; reken je nu niet rijk!

Roel Valkman (Twynstra Gudde): Toelichting over het Belgische Sigma-plan en adaptief programmeren. Het gaat hierbij om systeemdenken en niet om dijkgericht denken. Systeemmaatregelen zorgen voor een langdurig effect waar het proces van dijkversterkingen zich steeds blijft herhalen. Bij het innovatieve karakter van een POV past ook het benoemen van veranderingen van kaders zoals de bestaande subsidieregelingen.

Er zijn verschillende strategieën om in 2050 te voldoen aan de beoogde veiligheid:

- Dijkversterking voor het voldoen op korte termijn
- Dijkversterking in combinatie met maatregelen (korte of middellange termijn)
- Systeemmaatregelen met adaptief programmeren (vinger aan de pols houden en waar nodig alsnog versterken) met het oog op lange termijnveiligheid.

Het HWBP biedt de mogelijkheid tot uitwisseling (kosteneffectieve systeemmaatregelen betalen vanuit bespaarde kosten voor dijkversterking).

Aandachtspunt is het draagvlak bij bestuurders, tijdstraject en inderdaad de bestaande subsidieregelingen.

Pieter Kroes (WDO Delta): de resultaten van de POV moeten vastgelegd worden in een bestuurlijke overeenkomst. Is het voldoende concreet om tot besluitvorming over te

gaan? De strakke structuur van het HWBP kan het moeilijk maken om systeemmaatregelen in te zetten. Hierbij gaat het voornamelijk om de planning. Je kunt ook denken aan het versterken van de dijken nu en de effecten van klimaatveranderingen opvangen met systeemmaatregelen.

Steeff Severijn (HWBP): het HWBP biedt de mogelijkheid tot een omwisselingsbesluit; bespaarde kosten op dijkversterking zijn anders in te zetten. De POV heeft nu nog veel haken en ogen t.a.v. draagvlak en effect om over de toepasbaarheid op dit moment uitspraken over te kunnen doen. Mits je aan kan geven dat e.e.a. voor 2030 gerealiseerd is, is er mogelijk ruimte om systeemmaatregelen toe te passen. De vraag is of er draagvlak bij bestuurders is.

Albert Korporaal (Gebiedscoöperatie IJsseldelta):

- Koppel hoog- en laagwaterproblematiek aan elkaar; denk na over een LWBP (LaagWaterBeschermingsProgramma).
- Is de huidige governance voor hoogwater passend of zou deze beter kunnen?
- Werk voor het vervolg als 1 overheid samen

Kosten en de verdeling daarvan is tijdens de presentaties een terugkerend punt. Enkele vaker gemaakte opmerkingen:

- Welke kosten horen bij de pieken, of zijn sommige kosten van systeemmaatregelen ook toe te wijzen aan droogte-maatregelen (zoals bijvoorbeeld klimaatactieve drainage)?
- Wegen de zekere positieve effecten van systeemmaatregelen sowieso niet op tegen de sporadisch optredende negatieve effecten van deze maatregelen?
- De kosteneffectiviteit van de maatregelen is benoemd als 'schade'; het gaat niet zozeer om schade als meer om nadelige effecten.

5. Afsluiting:

In de afsluiting schetst Piet de hoofdlijn richting de afronding van de POV. Betrokken partijen zijn in de POV op ambtelijk niveau betrokken. In de 2e helft van 2018 gaat bestuurlijke afstemming plaatsvinden, met aan het eind van dit jaar een besluit over het al dan niet opnemen van systeemmaatregelen in de Verkenningfase van het HWBP. De slag naar de burger vindt in ieder geval niet in 2018 plaats.

Alle aanwezigen: hartelijk bedankt voor het meedenken en meedoen; in deze en in de voorgaande twee werkplaatsen!

Bijlages:

1. Presentatie Hydrologic
2. Foto's interactieve werksessie